

Sanoma Pro

Kuolleista herättämistä, sukuelinten koskettelua, ihmeeparantamista – uusi kirja kertoo sisäpiiristä käsin, millaisia ovat suomalaiset uskonlahkot

Terho Miettinen kasvatettiin helluntailaiseksi. Hän erosi liikkeestä jouduttuaan seuraamaan, kuinka hänelle tuttua vainajaa yritettiin herättää henkiin. Tänään julkaistaan Miettisen ja Raija Pellin tietokirja *Harhaanjohtajat – vahvassa uskossa*. Se kertoo hengellisistä hyväksikäyttäjistä karismaattisissa uskonyhteisöissä.

Tilaaajille

Terho Miettinen kuvattiin oikeuslääketieteellisen laitoksen pihalla Helsingin Ruskeasuolla. Laitoksen kappelissa hän osallistui kuusi vuotta sitten tilaisuuteen, jossa vainajaa rukoiltiin virkoamaan. (KUVA: RIO GANDARA / HS)

Mikko-Pekka Heikkinen HS

PÖYDÄLLÄ, Helsingin Ruskeasuolla, makasi ruumis. Ympärillä elämöi kymmenkunta ihmistä. He lauloivat ja rukoilivat yhtä tarkoitusta varten: jotta vainaja heräisi henkiin.

vainaja oli eraissaan ollut nimen tuttunsa, nuortaseurakunnan pastori. Tämä oli tehnyt itsemurhan ajamalla päin kuorma-autoa. Myös Miettinen kuului helluntalaisiin. Seurueen yhteinen ylistys täytti pienen kappelin:

”Jeesus.”

”Ylösousemus.”

”Jeesuksen nimessä ja veressä, tule takaisin, tule jo!”

”Et sinä ole kuollut!”

Kappeli, johon ryhmä oli kokoontunut, sijaitsi Helsingin Ruskeasuolla, oikeuslääketieteellisen laitoksen tiloissa. Siellä vainajalle oli suoritettu ruumiinavaus. Sisäelimet oli siis irrotettu, punnittu, sijoitettu takaisin keskivartaloon ja peitetty ompelein. Aivojen tilalla oli pahvia.

Silti seurue uskoi henkiin herättämiseen. Istuntoa veti **Markku Koivisto**, Nokia-missio-herätysliikkeen silloinen johtaja.

Terho Miettiselle Koiviston osallistuminen oli tullut yllätyksenä. Miettinen oli luullut saavansa kunnioittaa vainajaa hiljaisuudessa muutaman lähiomaisen kanssa.

Ja nyt tilaisuus oli revennyt irvokkaaksi manausistunnoksi. Koivisto oli tuonut paikalle omia seuraajiaan, ja vainajalle oli järjestetty jopa ulkovaatteet, jottei tämä herättyään palelisi talvisäässä.

Henkiinherätysmekkunaan sekoittui siansaksaa: ”Va-va-va-va-va-va-va-va...”

Joku siis puhui kielillä, tai niin helluntalaiset uskoivat.

Vainajaa virvoitettiin noin tunnin ajan. Kun ruumis ei värähtänytkään, yksi miehistä suorastaan aneli: ”Tule takas. Eiks vaan, tule nyt.”

Eihän tässä ole mitään tolkkua, Miettinen ajatteli. Vainajan silmät pysyivät kiinni, mutta Miettisen aukesivat.

Hän jätti helluntailiikkeen.

NYT, KUUSI VUOTTA myöhemmin, Terho Miettinen, 48, on tuore esikoiskirjailija. Keskiviikkona julkaistaan Miettisen ja rikostoimittaja **Raija Pellin** yhdessä kirjoittama *Harhaanjohtajat - vahvassa uskossa* (Docendo).

Tietokirja kertoo syvästi uskonnollisten yhteisöjen ja lahkojen karismaattisista johtajista, jotka manipuloivat, pelottelevat, huijaavat ja rahastavat seuraajiaan. Pahimmillaan jopa pahoinpitelevät tai käyttävät seksuaalisesti hyväksi. Kirja valaisee, miksi fiksuikin ihminen saattaa päätyä hengellisen hyväksikäytön uhriksi.

Esimerkit menneitten vuosikymmenien kotimaisista kulteista kylmäävät:

Huittisten kartanolaisten johtohahmot poistivat lihan himoa ”alttarisiunauksella”, mikä tarkoitti sukupuolielimien koskettelua ja ”horrostilassa” saarnaamista.

navityksen kaunistus, ja sen takia Antukristus on jo laskeutunut taivaatamaan maan päälle. Keskimäistä häpeää korpelalaiset torjuivat kampaamalla toistensa häpykarvoja.

Kirjoittajat kertaavat historiaa, koska entiset lahkot muistuttavat hämmästyttävän paljon nykyisiä. ”Voidaan puhua hengellisen väkivallan jatkumosta”, *Harhaanjohtajat* kertoo.

Ja kuinkas ollakaan: koivuniemeläisten lahkonjohtaja **Tapani Koivuniemi** on ”pervessillä tavalla kiinnostunut seuraajiensa seksuaalisista fantasiaista ja sukupuolielämästä”. Kirjan mukaan kultin ”naispuolisten jäsenten tulee kertoa avoimesti orgasmiensa laadusta”. Lahkon toiminta jatkuu yhä.

Kirja hoksauttaa myös muun muassa Patmos-lähetysäätiön eläköityneestä johtajasta **Leo Melleristä**, joka on jo vuosikymmeniä pelotellut lopun ajoilla, sekä **Pirkko Jalovaarasta**, joka Mellerin tavoin väittää itseään Jumalan voidelluksi. Jalovaara tuomittiin viime viikolla Helsingin käräjäoikeudessa ehdolliseen vankeuteen rahankeräysrikoksesta.

Harhaanjohtajien idea tuli Miettiseltä. Lopputulos on analyttinen ja kiihkoton, vaikka Miettisen oman taustan helluntailikkeessä olisi voinut kuvitella houkuttelevan kärkeväänkin ilmaisuun.

Miettinen ei saarnaa, mutta missio hänelläkin on.

Hän haluaa levittää tietoa siitä, mitä tapahtuu suljettujen ovien takana, kun helluntailaiset ja muut niin sanottujen vapaiden suuntien seurakunnat kokoontuvat.

”Jotta pahoilla papeilla olisi jatkossa hiukan hankalampaa. Ja jotta ihmiset voisivat löytää itsensä ja kehittyä siksi, mihin heidän potentiaalinsa antaa myöten ilman, että erilaiset harhaanjohtajat pääsevät riistämään”, Miettinen sanoo.

MIETTINEN SYNTYI ja kasvoi syvällä helluntaiherätyksessä. Koko suku oli helluntailainen.

Lapsuudenkoti sijaitsi maalaisympäristössä Pohjois-Vantaalla, ja elämä oli ”niukkaa ja tarkoin rajattua”.

”Jumala oli läsnä kaikkialla ja vaikutti kaikkeen”, Miettinen sanoo nyt.

”Helluntailaisuus on osa historiaani. Sellainen osa, jota en itse valinnut”, Terho Miettinen sanoo. (KUVA: RIO GANDARA / HS)

Hengellisiä tilaisuuksia oli jatkuvasti, lapsille omansa. Miettinen oli vanhin neljästä sisaruksesta. Aikuisten jumalanpalvelukset näyttivät pikkupojasta toisinaan uhkaavilta, pelottavilta ja syyllistäviltä.

Saattoihan saarnaaja profetoida Jumalan rankaisevan syntistä Suomea vyöryttämällä Neuvostoliiton panssarit itärajan yli.

Monesti Terho-poikaa kuitenkin vain pitkästytti.

”Muistan, kuinka aikuisten menojen aikana ainoa ajanviete oli raitiovaunut, joita meni edestakaisin kokoustilan editse. Raitiovaunun valojen ja äänien jälkeen jäin odottamaan seuraavaa”, hän sanoo.

Helluntailaisuus on mustavalkoista: kaikki, mitä maa päällään kantaa, on peräisin joko Jumalasta tai Saatanasta.

”Toisaalta elämä oli helppoa. Meillä oli kaikki asiat sataprosenttisen hyvin, koska olimme oikeassa uskossa. Kun taas naapureilla, jotka eivät uskoneet samoin, oli kuulemma kaikki päin mäntyä.”

Kaikkiin ongelmiin auttoi Raamatun lukeminen, rukoileminen ja entistäkin lujempi antautuminen Jumalalle.

Miettisen usko alkoi horjua jo nuorena.

Päälle kymmenkesäisenä hän pohdiskeli ihan ääneenkin, että onkohan kuullussa saarnassa kaikki ihan oikein. Ja kun 13-vuotiaana koitti aika sitoutua seurakuntaan kasteella, Miettinen teki näin ”lähinnä miellyttääkseni sukulaisia ja seurakuntaa”.

Helluntailaiset uskovat kiemua punuunseen olevan merkki siitä, että Pyhä Henki on asettunut ihmiseen ja puhuu hänen kauttaan.

Epäily kasvoi Kauppakorkeakoulussa 1990-luvulla. Miettiseen tarttui tieteellinen ajattelutapa: väitteet ja teoriat testattiin rationaalisen järjestelmällisesti ja avoimesti. Se oli valtava muutos. Helluntailaiset ja muut karismaattiset liikkeet korostavat oman kokemuksen merkitystä.

”Helluntaillaisuus on hyvin kokemuksellista, mutta siten, että vain oikeansuuntaiset kokemukset huomioidaan. Hulluimmillaan minulle on sanottu, etten ole voinut kokea omia kokemuksiani.”

Vielä tuolloin Miettinen uskoi ihmeparantumiseen. Se kuului helluntaillaiseen oppiin. Vasta noin kolmikymppisenä Miettinen tajusi, ettei ihminen pääse vaivoistaan ylikuonnollisesti.

”Sen hyväksyminen oli hyvin pitkä ja vaivalloinen prosessi. Ja jos helluntailaiset valehtelevat näinkin isossa asiassa, missä muussa he käyttävät vaihtoehtoisia faktoja?”

Ihmeparantaminen on silkkaa petkutusta, Miettinen sanoo.

”Se on show’ta. Ja nämä parantumista etsivät ovat show’n polttoainetta.”

Todisteita ihmeparantumiselle ei ole Miettisen mukaan löydetty. Ihminen voi toki luulla parantuneensa, ja *Harhaanjohtajat* ruotiikin monisyisesti tällaisten kokemusten fysiologia ja psykologia taustoja.

On hyvä muistaa, että myös evankelisluterilaisen kirkon mukaan Jumala voi parantaa sairaan. Ensisijaisesti kuitenkin lääketieteen kautta, kertoo piispainkokouksen pääsihteeri **Jyri Komulainen** Kirkkohallituksesta. ”Se mihin kirkko ei lähde, on katteettomat lupaukset ja parantumisen tulkitseminen uskon merkiksi”, hän sanoo.

Pääosin valtakirkko hyväksyy karismaattiset liikkeet. Luterilaiset seurakunnat esimerkiksi vuokraavat näille tilojaan.

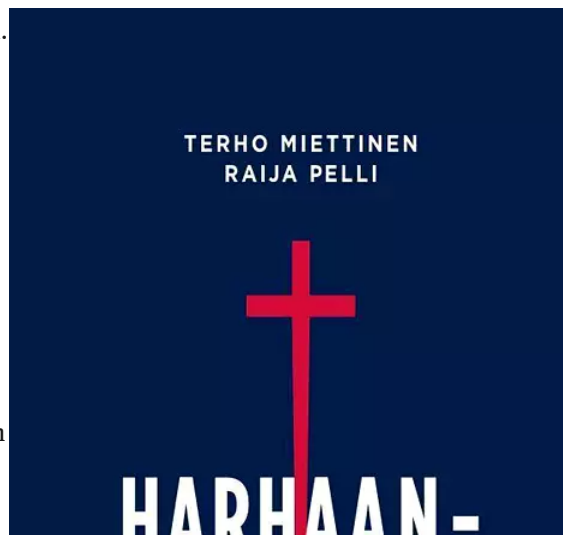
Hengellisen yhteisön laatua arvioitaessa Komulainen kehottaa katsomaan sen lopputulosta.

”Hedelmistään puu tunnetaan. Tuottaako toiminta hengellisiä ruumiita vai aktiivisia hengellisiä ihmisiä? Jos liialliset lupaukset aiheuttavat paljon pettymyksiä, silloin ei evankeliumi vallitse.”

MONET lahkojohtajat ovat rikastuneet työssään. On siis helppo ymmärtää, miksi alalle riittää uusia yrittäjiä.

Yksi tulokkaista on kokkolalainen **Patrick Tiainen** (s. 1994), joka on nopeasti kasvattanut ympärilleen uuskarismaattisen kultin nimeltä Word of Faith Church.

”Markku Koiviston Nokia-mission jälkeen markkinoilla on ollut aukkoa. Näitten liikkeitten tilaisuuksissa pyörii aika pitkälle samat ihmiset”, Miettinen sanoo. Hänen mukaansa

Patrick Tiainen väittää käyneensä taivaassa, kuulleensa enkelien ääniä, selvinneensä pelkän uskon avulla tappavasta käärmeenpuremasta ja ajaneensa autoaan ilman polttoainetta. Keniassa henkiin heräsi kuollut vauva, Tiainen väittää.

(KUVA: DOCENDO)

Ja esimerkiksi epilepsia ja psyykensäiraudet ovat Tiaisen mielestä demonien tekosia. Tiainen tekee näkyvää yhteistyötä amerikkalaislähtöisen Healing Rooms -yhteisön kanssa. Healing Rooms tekee bisnestä lupauksilla ihmeparantumisesta.

Miettinen tiivistää Tiaisen erään tilaisuuden annin: ”Patrick lauloi, Patrick tanssi, Patrick taputti, ja kaikilla oli hauskaa. Siinä ei ollut mitään teologisesti kehittävää eikä yleensääkään mitään järkeä.”

Helmikuussa Tiainen saarnasi Helsingissä. Hän pyysi lavalle noin kuusivuotiaan pojan ja ennusti tälle hurmioituneen seurakunnan edessä tulevaisuutta ja mainetta Jumalan soturina.

Tällaisen toiminnan haittapuolet Tiainen jätti mainitsematta. ”Tiaisen tilaisuuksiin osallistuneilla lapsilla on raportoitu esiintyvän pelkotiiloja ja yökastelua”, *Harhaanjohtajat* kertoo.

Uskonnonvapauslakia Miettinen moittii väljyydestä. Laki sallii alaikäisten pääsyn hurmoshenkisiin tilaisuuksiin, joissa omasta persoonastaan juopuneet kulttijohtajat esimerkiksi kaatavat seurakuntalaisia.

”Kun vanhemmat lähtevät baariin, he hankkivat hoitajan ja jättävät lapset kotiin. Näin pitäisi tehdä myös silloin, kun vanhemmat lähtevät hihhuloimaan ja kaatumaan.”

Uskonyhteisöjen valvonta on Miettisen mukaan vaikeaa, ja pulmia uskonnonvapauslaissa ovat huomanneet muutkin. Lapsiasianvaltuutettu **Tuomas Kurttila** on toivonut lakiin muutoksia, jotka suojelisivat hurmosliikkeiden vaikutuspiirissä eläviä lapsia.

TERHO MIETTINEN asuu Helsingissä ja työskentelee tietojärjestelmien parissa valtion virastossa. Menneisyytensä kanssa hän on ”melko sinut”.

”Helluntaillaisuus on osa historiaani. Sellainen osa, jota en itse valinnut”, hän sanoo.

Harhaanjohtajia Miettinen valmisteli ja kirjoitti kolmisen vuotta. Miettinen kiersi pitkin Suomea ja osallistui kymmeniin uskonliikkeiden tilaisuuksiin.

Nyt Miettinen toimii puheenjohtajana Uskontojen uhrien tuki ry:ssä.

Helmikuussa hän kävi karismaattisen Cityseurakunnan tilaisuudessa Helsingin Kalasatamassa. Punatiilissä rakennuksessa sijaitsevaan auditorioon oli kokoontunut kymmeniä ihmisiä. Miettinen istui takarivissä.

Tunnelma oli harras ja kovaääninen. Salin etuosassa mies soitti sähkökitaraa ja lauloi: ”Jos Hän on puolellamme, ei meitä estä mikään...”

Soittajan vieressä seisoivat vaaleatukkainen nainen, edessään toinen nainen, kumarassa. Tämä näytti

Sanat oli osoitettu demonille tai demoneille. Kun Miettinen nousi tuoliltaan ja poistui kohti uloskäyntiä, hän näki jotain, mitä hän ei voi sietää.

Demoninkarkotustilaisuuteen osallistui myös pieniä lapsia.

Oikaisu 13.4. kello 11.17: Patrick Tiaisen kultin nimi on Word of Faith Church, ei World of Faith Church kuten jutussa alun perin virheellisesti luki. Lisäksi korjattu vuoden 1934 raamatunkäännös vuosien 1933/1938 käännökseksi.

Tuore tietokirjailija Miettinen toimii puheenjohtajana Uskontojen uhrien tuki ry:ssä. (KUVA: RIO GANDARA / HS)

Fakta

Näin tunnistat hengellisen harhaanjohtajan

- Hän opettaa toisin kuin elää.
- Hän liittää uskoon eriskummallisia vaatimuksia esimerkiksi käytöksen, pukeutuminen, ruoan ja juoman suhteen.
- Hän pelottelee.
- Hän luulee pystyvänsä vaativiin tekoihin kuten parantamaan sairauksia.
- Hän kuvittelee saaneensa Jumalalta erityisiä ilmoituksia.
- Hän puhuu tunteikkaasti rahalahjoitusten puolesta.

Lähde: Terho Miettinen

[← Etusivulle](#)

USKOMOT

Seuraa ▾

Kirjallisuus

Seuraa

Sanoma Pro

Seuraa ✓